

Paraules i fets de Dones

Edita
Col·lectiu de Dones en l'Església
D.L.: B-22227-1995 - Preu: 1,50 €

Quan els deixarem de marcar?

Març

		1	2	3	4	5
6	7		9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24		26
27	28	29	30	31		

Dia Internacional de la Dona ●

Dia Internacional per l'Ordenació de les Dones ●

8

25

Sumari

Número 38

Gener-Febrer-Març 2006

2 Editorial
Dues dates importants per a les dones	6 Commemoracions
-Dones ordenades?	11 Congressos
-Comentari a la ponència de Rosa Cursachs
2 Per què m'he fet sòcia?	7 Teologia feminista
-Vocabulari bíblic: Lilith
-Transició al N.T.: Elisabet i Maria	12 Activitats del CDE
-Santa Coloma de Gramenet
-Horta
3 Entrevista
Malka González respon a la Carme Escales	8 Teologia feminista
-Vaixti, la reina destituïda per defensar la seva dignitat	13 Ressenya
4 Els Ilimbs	9 Premi Nobel de la Pau	14 Bústia
5 Commemoracions
-Fent memòria: Dia Internacional de la Dona	10 Congressos
-Congrés Internacional de Feminisme Islàmic
-Reflexions personals	15 -Recordatori
-Pasqua
		16 Agenda

EDITORIAL***Dues dates importants per a les dones*****8 de Març. Dia Internacional de la Dona.**

Una commemoració, un recordar la gesta d'unes dones valentes i conseqüents que perderen la vida, assassinades, cremades, per defensar el dret a una vida laboral digna. Al llarg de la història, es van repetir, per desgràcia i per vergonya de la humanitat, situacions discriminatòries per a les dones en tot el món: vexacions, violència en l'àmbit de la família, del treball, en la societat civil i en l'església. Aquesta constatació no és pas una expressió victimista ni fruit d'unes suposicions exagerades o bé emfatitzades. Dia sí, dia també, les notícies ens assabenten de diferències salarials, per qüestió de gènere, on les dones en surten perjudicades, ja que per una mateixa feina reben un salari més baix que l'home. No cal dir que el degoteig de maltractament físic i psicològic envers les dones continua produint-se i sovint acaba amb mort.

Cal redreçar aquestes situacions, cal doncs avançar en el compliment dels Drets Humans en tots els aspectes i àmbits, per tal que el sacrifici i la lluita a favor de la dignitat de tot ésser humà, sigui home o dona, doni el seu fruit, i que les relacions paritàries impregnin la vida de les persones arreu.

25 de Març. Dia Internacional per l' Ordenació de les Dones.

Des de fa uns quants anys, moltes de les catòliques d' arreu del món,

ens unim aquest dia per reivindicar el sacerdoci femení, en igualtat de condicions que el baró. Hi tenim tot el dret com a éssers humans, com a membres de l'església pel Baptisme i com a filles d'un Déu que no discrimina ningú i no accepta marginalitats de cap mena, ja que en Ell no hi tenen cabuda situacions injustes. D'això en tenim una bona prova en Jesús de Natzaret, a través del qual Déu parlà a la humanitat. La seva Paraula i la seva actitud alliberadora per a tot el gènere humà, trencà estereotips masclistes i discriminatòris, acceptant-les en el seu grup, fent-les apòstols i testimonis, les primeres, de la Bona Notícia de la Resurrecció.

Per això, no sols aquest dia, sinó cada dia, preguem, treballem i ens esforcem per aconseguir la Comunitat d' iguals pregonada per Jesús com a signe central del seu missatge. I aquesta Comunitat mai no podrà tenir la característica de la igualtat, de la germanor i d' una corresponsabilitat autèntica, si més de la meitat dels seus membres són marginats per qüestió de gènere. Si la jerarquització medieval que, encara avui, estructura l'Església en estaments piramidals suposa un contratestimoni i una ofensa al voler de Jesús, tot això ho supera, encara més el sexisme eclesial.

No ens agrada gens ni mica el clericalisme en què es mou la nos-

tra Església, ni ens farà feliç formar part d' un ministeri que en general actua des del poder, més que no pas des del servei i la corresponsabilitat amb tot el Poble de Déu. De totes maneres, malgrat les deficiències i la limitació humana que impregna aquesta tasca, creiem que les dones, tenim tot el dret de participar-hi si ens hi sentim cridades. Això és de justícia i hem de lluitar per aconseguir-ho i per renovar-ho.

La majoria de les dones que desitgen accedir al servei ministerial, pretenen aportar a la Comunitat els carismes que els han estat retinguts al llarg de tants segles i que no han pogut desenvolupar a través de tasques de decisió i de responsabilitat doctrinal, moral i interpretativa.

Volem incidir en la Comunitat, per a fer-la més real i paritària, exercint un servei diferent, horitzontal i no pas piramidal, i també proper a les angoixes i a les alegries humanes a l'estil de Jesús que acollia tothom, que va passar la vida fent el bé i que va qüestionar el temple i la llei quan aquests s' anteposaven a les persones.

Per fidelitat a l' Evangeli moltes dones creients continuarem esmerçant esforços per aconseguir, de la nostra Església, el ple reconeixement del femení en tots els àmbits eclesials.

Per què m'he fet sòcia?

Em dic Carme i el mes passat vaig anar per primera vegada al vostre local a una xerrada que hi havia sobre dones bíbliques. Feia temps que us volia conèixer. M'havien arribat notícies sobre que existia el vostre grup, i tenia ganes de contactar-hi. L'empenta final va ser quan vaig entrar a la vostra web i veí que teniu com a patrona Maria Magdalena; va ser una sorpresa, ja que la Magdalena sempre ha estat una figura molt estimada per mi.

Vaig anar a la seu del Col·lectiu, i he de dir que em vaig sentir molt acollida, en especial per la Dolors que em va dedicar bona part del seu temps a explicar-me com funcionàveu i a ensenyar-me alguns dels llibres que heu anat publicant. M'ha agradat molt escoltar les conferències i també les vostres experiències i espero poder créixer amb vosaltres com a persona, com a dona i com a cristiana.

Carme Garcia

Malka González respon a la Carme Escales

Malka González Bayo. Nascuda a Santiago de Compostela, el 31 d'agost de 1954. Llicenciada en Psicologia per la Universitat de Barcelona el 1977.

1980, a Barcelona, col·laboració amb diverses professionals a *El Gabinete Jurídico y Psicológico para la Mujer*.

1983: Formació com a Analista Junguiana.

Des de 1989 és membre Titular analista de la *International Association for Analytical Psychology* de Zürich.

És membre fundador i didacta de la SEPA (Societat Espanyola de Psicologia Analítica)

Ha realitzat seminaris sobre *Los mitos de la Femenidad* a la *Cooperativa Tascó*.

1990 va dissenyar la *Cooperativa Athenea* pel tractament psicoterapèutic i reeducació de joves adolescents amb fraccions escolars.

Ha participat activament en seminaris, jornades etc. Entre d'altres seminaris permanents: *Los Arquetipos en la Biblia*, *Taller de sueños*, *Midrash y Psicología Analítica* etc.

2004: Ponència al Seminari sobre els *Anusim* a petició de l'organització

Amisav de Jerusalem.

Preocupada tant per l'Educació com per la Salut del cos i de l'ànima, ha fundat i gestiona: *RED asistencial UMBRAL*, dedicada a l'atenció psicoterapèutica i psicoanalítica de persones sense recursos econòmics. Actualment està en vies de col·laboració amb els equips d'atenció a la Dona i integració multicultural de l'Hospital Hadassah de Jerusalem.

També és creadora i fundadora del projecte cultural *Tarbut* sobre gestió de la Cultura Jueva.

En la intervenció de la dona en un lloc on es prenen decisions importants per a moltes altres persones, què creu que hi aporta una dona pel fet de ser dona?

Crec que en principi ha d'aportar el mateix que qualsevol subjecte sempre que sigui un veritable subjecte. Això vol dir, una persona de compromís amb la seva paraula i la capacitat de ser ella mateixa, independentment dels criteris col·lectius. Sabem que avui en dia això no és fàcil per a ningú, però les dones ho tenim tot per guanyar en aquest sentit. De totes maneres i a un nivell específic, les dones ara tenim la possibilitat de fer arribar la nostra individualitat a través d'una voluntat activa i connectada conscientment amb la vida.

Es veu molt diferent el món, la societat civil, des d'un lloc de responsabilitat política? Es té la possibilitat de millorar coses? Pot aportar alguna experiència en aquest sentit? Creu que les dones ens hauríem de comprometre més? Si hi hagués més dones en llocs de poder, hi hauria més canvis en l'ordre social?

Encara que no ha estat la meva experiència directa, crec que la responsabilitat política allunya de la

realitat de les persones que lluiten cada dia en un món canviant i dur. És evident que des de certes posicions, si existís una autèntica voluntat política de canvi, moltes coses podrien millorar o fer que esdevinguessin menys dures i molt més assequibles, però aquells/es que ho intenten no ho tenen gens fàcil.

Quant a les dones és una qüestió del subjecte, dels seus valors i la capacitat de compromís per expressar-los i portar-los a l'experiència vital, però aquí no faig i no vull fer cap diferència amb els homes(...) I vull afegir, encara que no sigui «políticament correcte», que pel que vaig observant sobre el comportament femení a l'àmbit social, empresarial, sindical etc, no veig gaires (per no dir molt poques o cap) diferències amb el comportament masculí. Moltes dones m'expliquen a la meua consulta que viuen sotmeses a les seves caps amb el mateix despotisme i moltes vegades maltractament que amb els caps masculins(...). El món ha optat per una tipologia i posició de persona "fàlica i narcisista" que es basa en una visió sobrevalorada de si mateixa i que tracta d'aconseguir l'èxit a costa d'utilitzar el poder sobre els altres. No oblidem que cada banquer,

cada militar, cada polític etc. té esposa i moltes vegades, amants. I aquestes dones també són tan amants del sistema com ells mateixos i com a bones "beneficiàries" col·laboren amb ell, en les seves guerres, en els seus armaments, en les seves decisions polítiques i econòmiques. "Elles," com "ells," "estan al corrent" de les seves mines antipersona o de les seves decisions que devasten les selves del planeta. No, no crec que les dones en el poder actuessin d'una manera diferent perquè ara en aquest mateix moment tampoc no ho fan(...) El capital i el poder no tenen sexe, de la mateixa manera que no tenen pàtria ni religió els governants d'aquest món, ja sigui des del costat visible o des de l'invisible, van sempre junts.

Diuen que el poder corromp. També diuen que els llocs de responsabilitat allunyen de la realitat la gent del carrer i que, en el cas de la dona, són incompatibles amb les responsabilitats familiars. Què en pensa? És clar que el poder pot corrompre perquè és una seducció molt gran. És això el que he intentat dir abans, però com que es tracta d'una qüestió de decisió ètica i de valor, la dona s'ha d'enfrontar a aquesta "temp-

tació" amb la mateixa llibertat o possibilitat que l'home. Som éssers en el conflicte ètic i, en aquest sentit, de la mateixa manera que l'ètica no és una qüestió de sexe, tampoc no ho ha de ser la llibertat del lloc que escollim al món (...)

Per altra banda, si la dona decideix dedicar-se a la vida política, aquesta funció ha de ser exercida igual que qualsevol d'altra on la persona tracti de ser una bona professional(...). Pot ser bona professional de la política o dolenta, no obstant per aquest motiu no pot ser posada en qüestió com a mare. Són dues funcions diferents.

Creu que són suficients les mesures que s'han pres de cara a la conciliació de vida familiar i laboral, en el cas de les dones? Què s'hauria de fer per trobar una situació més equitativa entre dones i homes?

En aquest sentit no existeix un bon equilibri, perquè com passa també en altres camps no interessa que l'ésser humà, sigui home o dona, pugui integrar les diferents esferes de la seva personalitat.(...) Els vincles, les relacions, els afectes...tot allò que descriu l'ànima de la persona no són rentables al sistema. Per això crec que caldria fer més reflexió col·lectiva, més aportacions des de les diferents instàncies socials, sindicals, organitzacions de barri, escoles etc (...)

El que sí sembla clar és que a més dones en llocs on es prenen decisions importants per a la societat, amb més normalitat assumiran aquest fet les noves generacions. Com creu que canviarà la mirada de l'home vers la dona?

El problema no és que la dona assumeixi més parcel·les de respon-

sabilitat en el món sinó "en què", i sobretot "per a quin tipus" de món treballarà. Hem de lluitar perquè nosaltres i les noves generacions puguin transcendir la visió del cos objecte i de la hipersexualitzat al servei d'una sexualitat de consum(...)

Creu que la intervenció de la dona a l'Església apropiaria el poble a la institució més que en els darrers temps ho ha estat fent, sense un paper protagonista de la dona en el seu organigrama?

Jo no sóc catòlica, sóc jueva, però d'això n'estic pràcticament segura. Possiblement canviaria l'imaginari de la Institució Eclesiàstica i donaria pas a d'altres expectatives més renovades i la idea Cristiana del món aportada per l'Església seria més real amb el missatge que el Rabí Jesús va transmetre.

Els llimbs

Una Comissió Teològica Internacional ha decidit, després de dedicar molts esforços a reflexionar (van començar la seva tasca el mes d'octubre de l'any passat) que, gràcies a la bondat infinita de Déu, els infants morts sense batejar ja no van als llimbs sinó al Cel. El papa Benet XVI així ho ha manifestat. Una definició que fou introduïda en plena Edat Mitjana, i ara s'adonen que no és correcta, i per tant ha de desaparèixer. Perfecte!

L'existència dels llimbs puc dir que a mi, d'adolescent, em va fer patir, i força. La meua germana va morir en temps de la guerra civil i no va ser batejada. No comprenia, de cap de les maneres, com Déu podia "castigar" un nadó que res tenia a veure amb el pecat. Era quelcom que s'escapava al meu enteniment, però sí que, repeteixo, em va intranquil·litzar durant un cert temps, fins que vaig arribar a la conclusió que això no tenia cap raó de ser.

Sembla ser que aquest tema era considerat de màxim interès per Joan Pau II com a conseqüència del fet que quan ell tenia nou anys la seva mare va morir en el moment de donar a llum una nena que va néixer morta. Això el va portar a crear aquesta Comissió a les ordres del llavors cardenal Joseph Ratzinger i posteriorment Joseph Levada. Mai no hagués pensat que Karol Wojtyła i jo haguéssim coincidit en la mateixa inquietud.

Veient, doncs, els motius pels quals han decidit rectificar, em pregunto :

- què hauran de viure les persones que regeixen els camins de l'Església per anar modificant tot allò que Jesús mai no va dir i que les autoritats eclesiàstiques fan servir com a punts de referència per als cristians?

- com serà possible que sàpiguen què sentim les dones, si ells, que són homes, no poden tenir-ne cap experiència ?

- quan s'adonaran que l'únic referent per al cristianisme és Jesús, totes les seves paràboles i exemple de vida, i no les interpretacions que al llarg de segles els pares de l'Església ens han volgut convèncer que són necessàries per viure cristianament?

- quan s'adonaran de quantes coses no són correctes i les faran desaparèixer, però no el dolor i el neguit que provoquen?

- i així podríem anar assenyalant molts dels preceptes que han anat establint al llarg dels segles.

Demanaria que tal com "desmunten" alguns conceptes, fossin capaços de "desmuntar" tota la gran carcassa del Vaticà. L'exemple dels que diuen ser la veu de l'Església ens hauria de portar, sempre, a tenir present el missatge de Jesús, cosa que no sé veure actualment, ja que més aviat em recorda un "gran estat de poder" i per tant res més lluny del que crec que hauria de ser.

M. Dolors Figueras

Fent memòria: Dia Internacional de la Dona

Ens cal fer memòria del dia 8 de març com a Dia Internacional de la Dona Treballadora primer, i més tard com a Dia Internacional de la Dona. És un deure i un repte alhora fer-ho en una revista de dones, amb caràcter reivindicatiu i solidari amb totes les que pateixen injustícies que les mantenen en la pobresa, en la submissió i, encara que sigui dur haver de reconèixer-ho, en l'esclavitud més humiliant.

Se senten veus (algunes d'autoritza-des i d'altres d'interessades) que diuen que el segle XXI és el segle de les dones:

Des de la filosofia sobre els moviments socials, Alain Touraine avança que "les dones han fet un moviment d'alliberament important...", i després d'aquest moviment, l'únic principi fort que pot fer avançar aquest món desgastat és la idea que fomenten les dones de reunificar i reconstruir el món que va ser dividit i polaritzat".

Des de l'economia, es valora molt l'aportació de les dones, com a mà d'obra barata i de fàcil canvi a més de com a consumidores de productes. Les dones són imprescindibles.

Des de la política, se'ls reconeix una habilitat per gestionar les economies municipals, els serveis socials i l'atenció a les persones. Però interessen sobretot com a votants.

Les societats riques les utilitzen per a tot. Les societats pobres no poden subsistir sense el treball i el servei de les dones.

La família, institució social bàsica, continuarà sent així mentre siguin elles les que s'ocupin de les persones que la formen.

Amb tot, s'han de reconèixer els avenços que es van aconseguir perquè dones i homes tinguin els mateixos drets, i ambdós puguin aportar i rebre de la societat un tracte just pel que fa a les oportunitats. Però encara falta fer molt de camí, realitzar moltes accions,

i filles de Déu, iguals en dignitat davant d'Ell, que ens estima amb un amor infinit.

També em ve un pensament de desconfiança. Se'm disparem les "alertes" davant d'expressions massa favorables sobre les accions de les dones. Intentaré explicar-me. És

molts canvis de mentalitat i d'actituds a diferents nivells, perquè aquest camí cap a la igualtat de drets es faci sense tantes dificultats, tantes incomprendiments i sense tant de sofriment.

No oblidem que la mateixa celebració del dia 8 de març parteix d'un fet criminal que va acabar amb la vida de 129 treballadores cremades a la fàbrica Cotton de Nova York, l'any 1908, com a represàlia del seu patró per haver-se declarat en vaga. Aquest va manar tancar les portes amb les treballadores dins, quan la fàbrica ja cremava.

Aquest dia, i en el context actual, em vénen al cap diversos pensaments:

Com a dona creient en el Déu de la vida, que ens vol feliços, m'agradaria somiar que això de la justícia i la igualtat es va fent possible cada vegada que homes i dones junts ens comuniquem i ens organitzem per canviar les coses, per fer-les més humanes, i quan diem no a la fatalitat, al "no hi ha res a fer", al "sempre ha estat així". Quan reconeixem què totes les persones d'aquesta terra som fills

gratificant que se'ns reconegui, almenys sobre el paper, la vàlua de la nostra aportació en els canvis que es produeixen en la nostra societat, però hem d'estar alerta als discursos massa propicis. Tornar a parlar del que aguanten les dones, de l'esperit de servei, de l'abnegació, de la fortalesa dins l'aparença de fragilitat, etc., dit amb aquestes paraules o amb altres de més subtils, pot ser una manera de donar-nos un protagonisme excessiu, que moltes no demanem i que ens obliga sovint a acceptar reptes no buscats ni desitjats.

Volem, això sí, estar compromeses amb el món, amb la vida, amb les persones, amb la comunitat, construint relacions, creant i respectant la vida; tot treballant junts homes i dones per un món més just i més humà. Creiem en un futur millor per a totes les dones, sobretot les dels països empobrits a causa de l'avarícia de la nostra societat. Que la memòria de tantes dones i el seu esforç ens mantinguin actives i alerta davant dels nous canvis..., i, sobretot solidàries!

Ernestina Ródenas

Dones ordenades?

Que les dones siguin ordenades preveres, d'entrada, em fa frisança. No m'agrada que algun dia arribin a exercir oficialment el ministeri *sacerdotal* a l'estil del clergat masculí. Sé que cap dona va ser mai ordenada per Jesús de Natzaret, però tampoc cap baró va ser mai ordenat.

Per altra part la nostra estimada i culta amiga que ens ha deixat prematurament, la Neus Moly, sòcia entranyable del Col·lectiu, repetia sempre que les dones per obtenir la paritat, s'han de trobar en tots els oficis i estaments de la societat i cap d'ells ha d'ésser àrea exclusiva de la masculinitat. I afegeia -"no m'agrada la monarquia, però mentre existeixi lluitaré contra la Llei Sàlica; no m'agrada, l'exèrcit, gens ni mica, però mentre n'hi hagi, les dones que vulguin, hi han de poder ingressar; no ens agrada la jerarquia eclesiàstica, però mentre existeixi, les dones que ho desitgin, han de poder-hi accedir".

Acceptada aquesta premissa, vull recordar les dones catòliques que han estat ordenades per bisbes també catòlics aquests últims anys. El 29 de juny de l'any 2002, festa de Sant Pere, van rebre l'ordenació *sacerdotal* set cristianes catòliques romanes en un vaixell sobre el Rin. Algunes d'aquestes dones pertanyien a ordes i congregacions religioses. La Santa Seu, en assabentar-se'n, va manar que fossin expulsades de les seves comunitats sense tenir en compte l'edat ni cap circumstància, com en el cas d'una franciscana que feia quaranta-quatre anys que havia professat i vivia una vida impecable de donació i servei. No cal dir que van ser ràpidament excomunicades. Però, cosa curiosa, als bisbes que van assistir a la seva ordenació, no se'ls ha dit mai res públicament, i encara la campen tranquils en les

seves diòcesis. Posteriorment, dues d'aquestes dones ordenades van ser consagrades bisbesses per un altre bisbe també catòlic. Aquest any, diverses sòcies del Col·lectiu van anar a França, a Lyó, per assistir a l'ordenació de Geneviève Beney.

Ja seria hora que l'única Església de Jesucrist (o sigui, totes les diverses esglésies cristianes) seguís el desig del Rabí de Natzaret que volia una comunitat d'iguals.

Algú ha dit, amb raó, que les lleis injustes només es poden abolir transgredint-les. Per això miro amb simpatia aquestes dones intrèpides que han estat valentes per prescindir d'unes lleis que no tenen una fonamentació teològica de pes per a ser inamovibles. Categòricament només es pot afirmar que l'ordenació de la dona no està plantejada en cap lloc de l'Escriptura, però també podem dir ben alt i amb força, que no hi ha arguments teològics en contra de l'ordenació de les dones. L'argument de la "tradició bimil·lenària de l'església universal" tampoc no és cert. A partir del segle IV, i després que el cristianisme assumís, equivocadament, el model de comportament de l'Imperi Romà, és quan les dones *comencen* a passar a l'àmbit privat i únicament els barons es queden amb el públic. I és llavors quan, a poc a poc, i ben bé fins al segle XII o més, les dones van deixant de ser diaconesses i d'exercir ministeris ordenats.

Fa unes setmanes els diaris publicaven (i es pot trobar a Internet) com la diòcesi de Los Angeles enviava anualment, i des de feia 70 anys!, un informe confidencial al Vaticà amb la relació dels clergues pederastes. Per què rebre un sagrament i voler servir les comunitats eclesials ha merescut una fulminant excomunió?. ¿Per què no s'ha fet cas dels informes reiterats, any rere any, amb la relació d'uns clergues infames que continuen encara exercint el seu ministeri? Penso que aquests fets ens mostren, per un cantó, la ferma solidaritat de classe que existeix entre els eclesiàstics i, per l'altre, la gran por que les dones puguin envair *el seu* camp, perquè moltes d'elles són ja persones erudites, a més de teòlogues i feministes.

Ja seria hora que l'única Església de Jesucrist (o sigui, totes les diverses esglésies cristianes) seguís el desig del Rabí de Natzaret que volia una comunitat d'iguals, excloent el poder del patriarcat que tant de mal ha fet a l'església i a la societat, una església en què tots siguem *germans, germanes i mares i pares terrenals*, perquè de Pare, *només el del Cel*. (Mateu 23, 1-12).

Pau, en la carta als Romans, diu al cap. 16, que "els recomana a Febe, *diaconessa de l'església de Cencrea* ... i a Júnia, *apòstola insigne entre els apòstols, que es va donar al Crist abans que jo*". i Diaconesses i apòstols femenins entre els primers cristians, però d'una altra manera!

En memòria d'elles, demano a Déu que la jerarquia escolti i es converteixi al missatge evangèlic o, si més no, que hi arribi gràcies a una sistemàtica transgressió de les seves lleis injustes que no ens deixen assolir la comunitat d'iguals volguda per Jesús i desitjada per tothom.

Roser Garriga

Religiosa i sòcia del CDE

Vocabulari bíblic: Lilith

Resum de la classe sobre Lilith, donada dins el curs *Les dones estudiem la Bíblia*. Vam presentar tres blocs importants que es complementaven. Un itinerari a seguir per poder comprendre amb més profunditat el mite de Lilith.

En primer lloc, vam definir una sèrie de termes bàsics en Teologia per caminar amb fluïdesa entre els textos i els seus gèneres literaris, i també les seves tradicions, de manera que

poguéssim realitzar una exegesi i una hermenèutica, és a dir fer-ne una interpretació per a la vida.

Una vegada aclarits aquests conceptes, ens vam endinsar en la religió hebrea tot analitzant

què era La Torà, El Talmud, La Misnà, El Midràs, El Tàrgum..., donat que el mite de Lilith sols es contempla en la religió hebrea, i no va ser recollit pel cristianisme.

A continuació vam desenvolupar el tema antropològic del *Matriarcat al Patriarcat* per a comprendre l'essència del mite de la primera esposa d'Adam. Vam partir dels següents enunciat:

- El cos de la dona: misteri i tabú.
- Diferència no és desigualtat en el matriarcat.
- La Deessa Mare.
- El matriarcat i la vida ecològica.
- La revolució agrícola: transició al patriarcat. La parella divina: ELOHIM= Deessa-Déu.
- El patriarcat, la supremacia masculina s'institucionalitza:
 - El patriarcat transforma les diferències en desigualtats= reclusió i exclusió de les dones. El tabú de la menstruació= terror atàvic
 - YHWH, el Déu baró. Del principi generador de vida, la Deessa, al principi creador mitjançant la paraula *Faci's...*El Verb substitueix la Naturalesa. L'esterilitat de les matriarques en la Bíblia.
 - De l'Ecologia a l'explotació de la Terra: El poder, la violència i la submissió de les dones.

per acabar, es va reprendre el mite de Lilith aplicant el que s'havia explicat anteriorment i es compararen els dos mites de la Creació del Gènesi; en evidenciar les diferèn-

cies entre Lilith i Eva, vam acabar declarant-nos: FILLES DE LILITH.

Tot resultà molt interessant, i crec que vam sedimentar moltes coses importants com a base teo-

lògica, i també vam copsar amb una major perspectiva la marginació femenina dins de la Religió.

Mariángeles Cosculluela
(Traducció)

Transició al N.T.: Elisabet i Maria

La trobada d'estudi per aprofundir sobre les diferències que podem trobar entre les dones de l'A.T. amb les del N.T., i a la vegada introduir-nos en la utilització del material bíblic a partir del CD de la BCI, va fer-nos passar l'hora i mitja, molt ràpidament.

Constatàrem, per una part, que moltes de les principals dones de l'A.T. eren símbols d'una realitat teològica molt fecunda.

La dona, portadora de la seva capacitat creadora, és utilitzada pels escriptors bíblics, com aquella realitat que ens descobreix el fons de la narrativa bíblica, per explicar l'acció de Déu en les seves criatures.

L'esterilitat i la fecunditat de Sara, Rebeca, Raquel, Anna ... ens explica la nostra semblança amb Déu que dóna vida i ens fa semblants a Ell com a creador de vida.

La fe i la pregària són bases de les quals se serveix Déu per a dir que la nostra grandesa és donar vida amb generositat, i l'esterilitat pot ser un signe de manca d'aquesta fe que ens ajuda a descobrir en la nostra vida la part transcendent, perquè el dolor ens obre i apropa al Creador.

I per l'altra part, analitzàrem també molt breument el fet antropològic de la "creació" d'un Déu mascle i les seves conseqüències

en la religió que va viure i seguir Jesús de Natzaret.

Referent a la figura d'Isabel i de Maria com llaç entre l'A.T. i el N.T., estudiàrem aquestes imatges com expressió de les diferències més significatives de les dones d'un Testament i de l'altre.

Isabel, esposa del sacerdot Zacaries, és estèril. Mentre ell estava en oració, se li comunica que la seva dona infantarà, però ell no s'ho creu, i per la seva manca de fe esdevé mut. Sense fe, no es pot parlar de Déu. Aquest sacerdot no torna a la parla fins que accepta de posar el nom de Joan al seu fill, com deia la seva esposa. Llavors pot lloar Déu.

► Maria és la plena de gràcia i a partir d'ella, ja no hi haurà cap dona estèril en tot el N.T. Totes les persones, plenes de l'Esperit, poden infantar la Paraula que fa conèixer Jesús en nosaltres, i a tot-hom, siguin dones o homes.

La transició de l'A.T. al N.T. ve donada per aquesta fecunditat constant, de la que brollen fonts d'aigua viva (Samaritana, Jn 4,5) o sana les nostres filles dels dimonis (Sirofenícia, Mt 15,22).

A partir d'aquest aprofundiment ràpid, podem comprendre una mica més, el sentit narratiu i simbòlic de la Bíblia.

I el CD, que ens va aportar?

Buscàrem el mot estèril en les cerques que ens proposa el CD esmentat, i en l'A.T. aquesta paraula és citada 20 vegades. Repasant les citacions compreguérem com s'utilitza l'expressió " estèril" i el seu valor dins les diferents narratives bíbliques.

Al N.T. només surt cinc vegades

i totes són per explicar el fet de l'esterilitat d'Isabel.

Volguérem contrastar amb la paraula "verge", i la nostra sorpresa fou trobar que en l'A.T. aques-

Constatàrem, per una part, que moltes de les principals dones de l'A.T. eren símbols d'una realitat teològica molt fecunda.

ta paraula s'utilitza 25 vegades i al N.T. 4. En els llibres del N.T. aquesta paraula "verge" sempre es refereix a Maria, mare de Jesús.

Això ens fa qüestionar el per què l'Església dins la seva tradició, ha valorat tant un fet, que només té

a veure amb el sentit de noia jove, i no està citat ni valorat en tot el N.T.

Va quedar clar que qui vulgui aprofundir en el coneixement de la Bíblia, el CD esmentat, és una bona eina i a la vegada motivadora de recerques múltiples.

Cal perdre la por d'escorcollar el "llibre" on s'explica el desenvolupament del Poble de Jesús, la seva vida i la de les primeres comunitats formades immediatament després de la seva mort i resurrecció.

Penso que una de les riqueses d'aquestes classes, no és tant el contingut en ell mateix, que també ho és, sinó el ric diàleg que sorgeix en el seu desenvolupament. Totes estem prou motivades per trobar nous valors en la lectura sobre les dones de la Bíblia i ens amplia els horitzons cap a altres coneixements i vivències. La Ruah està en nosaltres.

Pau Trayner

Vaixtí, la reina destituïda per defensar la seva dignitat

Vaixtí és un personatge femení del llibre d'Ester, (Est 1-2,17). Aquest llibre és una narració didàctica. Pertany al gènere literari de la novel·la; va ser escrita al segle II aC. amb la intenció de justificar la festa de *Purim*. Israel la celebrava i celebra el dia 15 del mes d'Adar, febrer març. En aquesta festa hi ha un banquet extraordinari en el qual es pot beure molt d'alcohol. La dita és: *Es pot anar bevent fins que ja no es distingeixin les barbes de Mardoqueu*. Mardoqueu és el personatge que juntament amb Ester va salvar els jueus del perill d'extermini. És un llibre d'exaltació nacionalista jueva. El dia abans d'aquesta festa, els jueus dejunen i a l'ofici de la sinagoga es llegeix el rotlle d'Ester.

El llibre d'Ester, presenta la reina Vaixtí com un model d'allò que les dones no han de fer, però nosaltres posarem el focus sobre la situació i veurem com va reaccionar aquesta reina davant d'un caprici del rei, molt denigrant per a ella i per a les dones. Va actuar com si hagués llegit la carta de Míriam.

El rei Xerxes I de Pèrsia, marit de Vaixtí, estava de festa. Per això va celebrar dos banquets; el primer, més oficial, va tenir una durada de sis mesos. En el segon banquet, més curt, el rei va convidar tots els ciutadans mascles de la ciutatella de Susa. Aquest s'allargà una setmana i es va celebrar a la plaça, davant del palau reial. Paral·lelament, la reina Vaixtí en va oferir un altre al qual va convidar les grans dames de la ciutat. Normalment les dones servien en els banquets dels marits i no menjaven amb ells, però aquí com que el servei reial era abundant la reina va quedar lliure.

Xerxes era un rei capriciós. Quan ja estava ben xop de tant beure va voler presumir exhibint la bellesa de la reina Vaixtí, com si es tractés d'una concubina. I va manar als eunucs que li portessin la reina a la plaça del banquet amb la corona reial ben posada. Evidentment nua sense res més al damunt, tal com s'acostumava en aquelles ocasions. La reina es va negar a anar-hi. Va entomar l'ofensa i va callar o al menys la Bíblia no reproduïx els comentaris. El rei, l'ofensor, es va sentir menyspreat davant dels convidats i va tenir un bon atac de ràbia. ►

La por es va apoderar de tots els consellers del regne. El rei els va convocar per posar remei a la ira que sentia. Ell no la considerava com una feblesa seva tal com acostuma a passar, sinó que en donava la culpa a la reina perquè s'havia atrevit a desobeir-lo davant de tothom. Tots van estar d'acord en el fet que calia un escarment modèlic perquè si no el mal exemple es podria propagar, i totes les dones menysprearien els marits, i els atacs de ràbia d'aquests sovintejarien massa. També van estar d'acord a apartar la reina de la cort i fer alguna cosa perquè ningú

mai més no discutís l'autoritat del marit. El rei envià cartes a tot el regne ordenant que els barons fossin l'autoritat a casa seva, i alguna cosa més. De Vaixtí no se'n parlà més.

Com que el rei continuava tenint cabòries i no acabava d'asserenar-se, els servidors per «distreure'l» li van aconsellar una renovació de l'harem i així va ser com el rei va conèixer Ester (que era jueva però no ho deia mai), se'n va enamorar i la va coronar reina en lloc de Vaixtí. Ester era cosina del jueu Mardoqueu.

QÜESTIONARI

1. La història de Vaixtí, de quin llibre bíblic forma part? A quin gènere literari pertany aquest llibre?
2. Dóna el teu parer sobre el caprici de Xerxes I i la conducta de Vaixtí. Aquesta conducta va ser digna?
3. Potser penses que Vaixtí podia haver tingut una conducta millor?
4. De què et sona l'ordre que el rei va enviar a tot el regne? (*Que els mascles tinguin l'autoritat a casa...etc.*)
5. On s'aconsella als barons que tinguin autoritat? Per què?
6. Si es posa en dubte la seva autoritat, encara tenen atacs d'ira?
7. Explica algun cas actual de maltractes similar al de Vaixtí.
8. Què penses de la violència domèstica?
9. Menciona, si el coneixes, algun cas de ràbia masculina o femenina causada per l'orgull, vanitat o supèrbia.

Maria A. Torrents

Premi Nobel de la Pau

El premi Nobel de la Pau, el van donar a Mohamed el Baradel, el pasat 11 de desembre.

Aquest senyor dirigeix l'OIEA (Organisme Internacional de l'Energia Atòmica). Ja em direu què té a veure la PAU amb l'Energia Atòmica!

El periòdic ho justificava dient: *Pels esforços en prevenir que aquesta Energia Atòmica, no sigui utilitzada amb finalitats militars i per assegurar (?) que la dita energia nuclear, sigui aplicada a causes pacífiques de la manera més segura (?) possible.* És difícil explicar-nos per què l'ONU (o els seus organismes) reben aquests premis una i altra vegada.

Segur que aquesta notícia ja la sabíeu, però no sé si teníeu constància que a aquest premi també s'hi havia presentat un grup de 1000 dones, que treballen per la PAU en tot el món i que aquesta proposta havia estat elaborada al llarg de tres anys.

La intenció d'aquest fet, era fer visible els milions de DONES QUE TREBALLEN PER LA PAU, i aquestes 1000, buscades a 51 països, n'eren les representants visibles.

En aquesta llista també hi havia grups organitzats de dones que no poden donar el seu nom PER QÜESTIONS DE SEGURETAT, com les d'UZBEKISTAN.

Repassant la llista de nominades, crida l'atenció la gran quantitat de noms de la Xina (107), Índia (86), Brasil (52) Hong Kong SAR (92), EE.UU

(40), Nicaragua (6)... Noruega (1), Suïssa (5), Suècia (1)...

Ja veieu el desequilibri!

Simbòlicament la REDH (Ret Solidària pels Drets Humans) ha publicat la llista de totes, com a homenatge a tantes dones que creen espais de pau i que el seu valor, no és reconegut per les instàncies polítiques de torn.

Aquestes lletres, les he escrites com a reconeixement, personal (i crec que puc dir de tot el CDE), i també per agrair l'actuació d'aquestes 1000 dones i tantes altres, que van semblant llavors de pau, arreu.

Per si us interessa la informació directa i total, podeu accedir-hi: cperez@redh.org. A l'assumpte hi diu: [REDH] SOLO MUJERES.

Que les realitats de "a peu", ens portin una nova visió de la vida, en aquest any que comença.

M. Pau Trayner Vilanova

Congrés Internacional de Feminisme Islàmic

Es dies 27, 28, 29 d'octubre, un grup de dones del Col·lectiu hem tingut la sort de poder participar en el primer Congrés Internacional de Feminisme Islàmic, i dic sort, perquè considero que l'oportunitat de viure amb dones creients musulmanes vingudes de: Malàisia, Iran, Indonèsia, Pakistan, Mali, Canadà, Marroc, Catalunya, ha estat una gran experiència.

Al matí començàvem amb la pregària entonant la *Fatihah*¹ moments en què et senties molt a prop de Déu, d'un Déu que està per sobre de tota religió. Després es feia una ponència central seguida d'una taula rodona, els temes de la qual estaven centrats en: La diversitat i feminisme, Musulmanes progressistes i Hermeneütica alcorànica.

Aquestes dones parlaven de grups que donen per suposat que l'Islam oprimeix la dona i que això no es pot canviar. Reivindiquen la possibilitat de realitzar aques-

ta alliberació dintre del marc de l'islam, donada una bona interpretació de la *xaria*² i demostrant que s'ha produït una degradació de la tradició, en tergiversar els textos sagrats. Per aquest motiu es demanava la pràctica de la *ghihad*³ fent una lluita contra les interpretacions masclistes, o sexistes dels textos sagrats, interpretats sempre en clau patriarcal. Es postulava que l'islam genuí conté importants elements d'alliberació com són el sentit d'igualtat i l'absència de jerarquies religioses. Així, doncs, elles proposen de, amb fermesa, recuperar-los com a base de l'emancipació de la dona musulmana.

Diferents estudis com els d'Amina Wadud han demostrat que les bases ideològiques del patriarcat són absents en l'Alcorà i la *Sunna*⁴ Cal, doncs, una lectura renovada, ens deia Amina, dels textos sagrats per posar en evidència les incoherències de la lectura masclista de la tradi-

a tothom que vulgui que es respecti la diversitat, i que la globalització no es converteixi en el projecte totalitari on una part del món domina l'altra meitat.

Aquestes dones són unes intrèpides pioneres en l'àmbit del feminisme islàmic i unes grans impulsores dels drets de les dones. Veure com s'esforçaven per interpretar l'Alcorà en clau feminista i aconseguir

un empoderament amb actitud decidida a favor dels seus drets, els quals han estat distorsionats (i fins i tot violats per una tradició jurídica de caire eminentment patriarcal i autoritari), ha estat una gran lliçó i al mateix temps una força per continuar treballant dintre de la nostra religió catòlica on també ens trobem amb grans impediments perquè la dona tingui el seu lloc.

Aquestes dones parlaven de grups que donen per suposat que l'Islam oprimeix la dona i que això no es pot canviar. Reivindiquen la possibilitat de realitzar aques-

ció. Una lectura realitzada des de la perspectiva de gènere pot corregir les deformacions que pateixen moltes societats musulmanes.

Tenim la tendència, un error molt habitual a occident, de destacar el rostre més negatiu de l'islam i ignorar les persones musulmanes que li fan front.

En l'esforç contra els extremistes de qualsevol tipus hem de lluitar més enllà de les barreres culturals o religioses. Superar-les és una tasca per

Maria Antònia Sabater Montserrat

¹ Nom donat a la primera sura de l'Alcora que és la que obre el llibre. Hom la recita a l'inici de diferents actuacions.

² Nom donat a la llei canònica de l'islam. Fonamentada en la Revelació continguda a l'Alcorà, en la *sunna* i en el *hadit*. Complementada per normes jurídiques i l'opinió personal d'algun expert.

³ Terme alcorànic que significa esforç contra el que és reprovat, generalment seguit de l'expressió "en el camí de Déu" per tal de millorar la conducta.

⁴ Pren aquest nom tot el que és relatiu a costums habituals de Muhammad i dels seus primers companys.

IV Congrés de l'Associació Cristianisme al segle XXI: Religions institucionalitzades en una societat laica

Reflexions personals

El IV Congrés de l'Associació Cristianisme al segle XXI, els dies 29,30 i 31 del mes d'octubre d'enguany amb el títol *Religions institucionalitzades en una societat laica* ha aplegat un nombre important de persones que han po-

gut escoltar disertacions d'alt nivell, entre les quals també algunes veus d'altres religions, avui entre nosaltres.

Em voldria referir aquí a la religió catòlica i al pes de la seva institució altament jerarquitzada.

Podríem dir que hi havia un acord quant a la necessitat de superar els excessos del model existent i la distància entre el poble creient i els jerarques.

Va ser suggeridor de part del rabí Mario Saban, que situés el

► mestratge de Jesús dirigit a l'autocrítica del judaisme del seu temps, així com de l'oposició que feu enfront dels saduceus que s'havien fet amb el Poder del Temple.

Prou sabem les conseqüències d'aquella oposició: el va portar a ser jutjat i executat pel poder civil, al que havia estat lliurat. No oblidem el paper important dels jueus que es trobaven a Jerusalem, en el fet d'alliberar Barrabàs i condemnar Jesús, la qual cosa mostra l'alta manipulació possible des del poder jeràrquic.

No cal referir-me aquí al procés d'institucionalització del cristianisme, ben conegut, que des del segle III amb connivència amb el poder civil va anar adquirint el rostre més dur en mediatitzar el sagrat, fins arribar al Concili de Trento que va remarcar la jugada.

Malgrat, però, la seva influència en la societat durant segles, tant la Reforma protestant com els moviments socials, i els poders polítics que se li oposaven, varen provocar un canvi important que va arribar, ja en temps més recents, fins a la pèrdua dels Estats Pontificis i una disminució signifi-

cativa del seu poder. Només faig esment d'aquest procés per arribar a una conclusió: els canvis han vingut sempre forçats des de l'exterior i des de la dissidència.

Ens trobem immergits en el context on la Institució, que ben aviat va agafar una deriva contrària al missatge de Jesús, amb les seves contradiccions ha contaminat greument el nostre cristianisme.

Una altra consideració voldria fer respecte de la qüestió del diàleg que molts veuen com una manera de fer arribar la veu del laïcat, per tal d'aconseguir una més gran participació en l'organització de l'Església, i per fer-la més evangèlica. Aquest diàleg veig que continua d'una manera molt limi-

tada i sovint només ha servit perquè la Jerarquia s'atrinxeri i reforci el propi poder. No vol escoltar les veus crítiques, només vol submissió i obediència.

Constatem doncs, que ens trobem immersos en el context on la Institució, que ben aviat va agafar una deriva contrària al missatge de Jesús, amb les seves contradiccions ha contaminat greument el nostre cristianisme.

Són massa les energies que esmercem per colpejar una Institució blindada per la seva teologització. ¿No les hauríem de dirigir més a "escoltar" l'Esperit que actua enmig nostre, i a viure la presència del Ressuscitat en les nostres vides? Que la Jerarquia assumeixi la seva responsabilitat, i si vol ser fidel a Jesús que es converteixi! I si no que s'atengui a les conseqüències.

Cadascú ha de trobar la resposta ara i aquí. Potser també cal adonar-nos que per escoltar hem de desaprendre moltes coses que ens han transmès, i saber reconèixer falsedats i estereotips. Adonar-nos de les pors que encadenen encara la nostra llibertat, i en definitiva de la pobra resposta del discipulat.

Isabel Roura

IV Congrés de l'Associació Cristianisme al segle XXI: Religions institucionalitzades en una societat laica

Comentari a la ponència de Rosa Cursachs

Voldria felicitar la Rosa Cursach per la seva ponència i agrair-li profundament el punt de vista des del qual ens ha parlat. Desitjaria que aquest tipus de discurs se sentís més sovint, perquè crec que és absolutament necessari.

Aquests dies he tingut el privilegi de poder assistir al "Primer Congrés de Feminisme Islàmic" que va tenir lloc a Barcelona, on he vist que dones creients musulmanes, vingudes de diferents parts del món, s'esforcen per trobar un espai de dignitat dins de la seva religió a través de la reinterpretació de l'Alcorà i de desemmascarar les estructures patriarcals que impregnen la seva institució religiosa.

És per a mi una alegria constatar que el discurs de Rosa Cursach, és a dir, el discurs femení crític, utilitza el mateix codi, transcendent així la barrera de la religió i de les cultures, i creixent en universalitat.

Crec que aquests grups de dones crítiques que lluiten per trobar l'espai que els és negat en les religions patriarcals institucionalitzades - entre les que s'inclou la religió catòlica - són un dels instruments més importants per a transformar les societats en més justes i solidàries, al mateix temps que faciliten enormement el diàleg ecumènic quan s'articulen entre elles.

María Zorzo
(Traducció)

Activitats del CDE

SANTA COLOMA DE GRAMENET

Juan José Tamayo Acosta a la nostra seu

El passat 30 d'octubre va venir a la nostra comunitat Juan José Tamayo.

És molt d'agrair la seva voluntat de fer realitat aquest encontre, ja que sabem que és una persona molt ocupada.

Però la nostra sorpresa va ser gran i agradable quan ens digué que estava totalment a la nostra disposició i que vindria amb molt de gust.

El temps de què diposàvem per difondre l'acte i arregar el màxim de gent era mínim. Però malgrat la dificultat, entre totes i tots vam tenir la capacitat de fer-ho i treure profit de la seva visita.

El diumenge a les dotze després de la missa el vam presentar, i acte seguit començà la seva interessant conferència.

Amb un discurs amè, distès i entenedor ens va posar en situació de com es troba l'església en aquest moment.

La primera cosa que ens va dir és que l'església s'ha de democratitzar amb urgència si no vol quedar fora de la societat, i ha de ser capaç d'obrir-se als signes dels

temps per sortir del seu conservadorisme.

En segon lloc va manifestar que ha de fer un replantejament valent i sincer respecte de moltes de les seves posicions, com ara la situació de la dona en el si de la institució, la de les parelles homosexuals, el matrimoni entre persones divorciades, la utilització de les cèl·lules mare i un llarg etcètera.

Es tractà l'escàndol de la pedràstia dins l'església i el silenci de la jerarquia que no fa una condemna dels greus temes que li pertiquen, però en canvi la fa explícita quan es tracta de teòlogues i teòlegs o capellans que discrepen de les seves directrius.

Es referí a la infalibilitat del Papa i va dir que aquesta no és tal, i que Joan Pau II va ser més un Papa mediàtic que no pas messiànic.

Referint-se a "la religió" a l'escola, va opinar que sí a la Història de les Religions, però no a la religió com a creença.

Aquesta s'ha de treballar al si de la família i de les parròquies. Es recordà (i això va ser com una

mena de sotrac per a algunes de les persones presents) que el Vaticà no havia signat els DDHH. No ho havien sentit mai.

Per finalitzar va afirmar que cal treballar en el diàleg interreligiós, perquè aquí hi ha el futur de la convivència en pau entre les diferents comunitats i nacionalitats. Però va donar molta importància al fet que aquest diàleg s'ha de fer des de les bases, perquè si només dialoguen els òrgans de poder no hi ha futur en les relacions, ja que una de les parts queda fora i d'aquesta manera és difícil trobar l'equilibri i arribar a acords consensuats.

Fins aquí només unes pinzellades de tot el que va donar de si aquest feliç i productiu encontre amb Juan José Tamayo.

Volem agrair a la M. D. Figueras i a la M. Grau el seu suport, també a l'Emilià, mossèn de la nostra parròquia, pel seu ajut i la llibertat d'acció que sempre ens dóna.

I a J.J. Tamayo MOLTES GRÀCIES! per la teva humanitat i la teva senzillesa.

GRUP DE ST. COLOMA

HORTA

El Grup de Dones d'Horta, des del passat curs, hem fet conèixer al barri la nostra tasca a través del Districte d'Horta Guinardó i tant la proposta com el programa els va agradar des del primer moment.

Per tal que la relació fos més efectiva vàrem proposar de col·laborar amb els grups de dones de l'Ajuntament, per això

Conferència de M. Pau Trayner

dues persones del nostre grup, assisteixen a les reunions del districte perquè la col·laboració sigui més compromesa i d'ajuda mútua, cosa que ens ha permès de poder oferir conferències bíbliques a tres centres.

També durant octubre i novembre propassats vam dur a terme, amb bona assistència, algunes conferències sobre

Activitats del CDE

temes bíblics al Casal de la Font d'en Fargues, on la Junta Directiva, generosament, ens va oferir la sala per a les nostres trobades.

Aquest projecte és per a nosaltres molt important. Treballem en col·laboració amb la Junta directiva i diferents teòlogues del Col·lectiu que en tot moment ens han donat el seu suport.

Pel 2006, tenim programades sis xerrades (mensuals) al Casal Font d'en Fargues, i pendent de confirmació una al Col·legi Sagrada Família, i una altra al centre Cívic Matas i Ramis. Tot al barri d'Horta.

La nostra finalitat és oferir a les persones del Districte que puguin descobrir de manera novedosa, creïble i amb mirada femenina l'Evangeli, al

mateix temps que fem conèixer la tasca que portem a terme des del Col·lectiu.

En cada conferència posem a disposició de qui ho desitgi els llibres de tipus formatiu editats pel Col·lectiu.

El Grup de Dones d'Horta ens sentirem gratament recompensades si algunes de les persones assistents, arriben a descobrir l'Evangeli alliberador, paritari

i integrador que Jesús ens va venir a anunciar, tot desitjant que les dones descobrim i treballem per aconseguir el lloc que ens correspon com a membres que som de l'Església.

Volem des d'aquestes ratlles manifestar el nostre agraïment a les persones i entitats que ens donen el seu suport.

Grup de dones d'Horta

RESSENYA

SENSE RENÚNCIES. MEMÒRIES DE M. MARTINELL I TAIXONERA. Recollides per Antoni Sella i Montserrat. Maikalili edicions. 2005-12-11

...La lluita contra la injustícia social i la pobresa, l'estudi del paper de la dona en la societat, i la vivència i pràctica de la fe cristiana han estat els eixos de la seva actuació personal i professional... Maria Martinell ha estat testimoni privilegiat del seu temps, de l'evolució de Catalunya durant la transició i dels canvis de l'Església...

LAS OLVIDADAS. Ángeles Caso. Planeta.

El llibre vol reivindicar la figura de les dones creadores a través de les biografies de sàvies, escriptores, compositores i artistes que van aconseguir fer-se un lloc en societats hostils al progrés femení

ELS ULLS DELS POBRES. Joan Guerrero. Edicions 62.

El fotògraf Joan Guerrero mostra la vida quotidiana dels indígenes sud-americans. Acompanyen cadascuna de les 105 instantànies del llibre els versos de Pere Casaldàliga

PIONERES DE LA IMATGE. El Palau Robert acull una exposició sobre la feina silenciada de les dones que van exercir la fotografia a Catalunya al segle XIX i a les primeres dècades del XX. (fins al 28/02/06)

B Ú S T I A

Comentaris sobre "Paraules i Fets de Dones" número 36

...Si Christian Terras o Clode Taddei troben indicis de sacerdocí femení, caldrà distingir entre afins i allò que és essencial: CONSAGRAR I ABSOLDRE.

...Que la dona i l'home puguin ser sacerdots... La Revelació ho ha concretat en el baró.

... L'Església- sota la llum de Déu- ha instituït el CELIBAT SACERDOTAL!

Siguem realistes: Una vicària jove amb un rector madur... acabarien casant-se, i adéu celibat! O es vol parròquies masculines i d'altres femenines? I els anys de formació serien mixtos?

... No combrego amb els supòsits de l'última part del missatge de la pàg. 11.

Mn. Jaume Cabané (Mataró)

Perspectiva dialogant amb Miren Etxezarreta (Rev. núm 37)

Voldria aportar algunes objeccions a l'entrevista de la Sra. Etxezarreta, que li féu l'estimada amiga Carme Escales, excel·lent periodista, per al n. 37 de la Revista del Col·lectiu, i especialment pel que fa a la seva consideració en referir-se a la presa de decisions importants. Diu al respecte: "Crec que el sol fet de ser dona no aporta res".

Aquesta estimativa pertany a la creença que existeix el "neutre" en els gèneres. I això és la realitat aparentment objectiva del tractament dels sexes. Som iguals. Iguals a què? Heus aquí la qüestió.

Es parla de persones concretes que són constructes de la societat patriarcal i el que constitueix un canvi és, precisament, el tractament dels paradigmes. El paradigma patriarcal ha afaïçonat aquestes dones que s'han cregut allò del model universal que és l'home. La igualtat que prescindeix de les diferències. La igualtat que ens colonitza. Hem d'atendre el COM, que és el model que volem i hem de construir, no encallar-nos en el QUÈ d'una societat jerarquitzada en la qual l'home sempre està per damunt de la dona. Aquesta, en creure's la trampa de la igualtat, ha generat competicions de dones que han sabut ser tant o més que ells en l'escalada que aquesta societat planteja. I què? A tot estirar arriben a ser "homenets": Tatchers i companyia.

Som diferents: la naturalesa ens ho proclama. La part esquerra del

cervell no és com la dreta. Les nostres emocions no són com les masculines, etc. etc. Considero que a aquestes alçades de consciència ecològica no ens creiem allò que s'ha de dominar la natura i finalment prescindir-ne, perquè sabem prou bé a què ens ha portat aquest galdós concepte.

Prescindir de la diferència sexual, racial, cultural etc. és caure en el pensament únic, en "el fer" reduït a un sol model universal.

He d'exigir la igualtat en la llei, en el treball, en la cura de les persones... però no oblidar la recerca d'una diferència que han convertit en desigualtat de drets i deures, precisament per por a aquesta riquesa diferencial, que cal que reivindiquem, mentre lluitem per la igualtat enfront de la justícia. Però jo no sóc com l'home. Sóc una dona a la recerca i descobriment del que m'ha estat velat de la meva natura, i cerco la reconstrucció de la meva diferència negada, reduïda a una desigualtat social.

Perquè hi hagi igualtat, precisament, cal no sols el respecte a les diferències, sinó el foment i estímul del seu desenvolupament.

Allò que fem les dones sol ser "insignificant", per això no apareixen les nostres obres en els *mas media*. Les coses tan interessants que fem arreu del món (i que moltes marquen una manera de fer diferent) passen desapercibudes perquè impera eternament el model viril, que es reproduïx a si mateix per inèrcia i per perversos interessos, i perquè el món simbòlic,

és a dir, allò que trobem significatiu i que s'arrapa al nostre inconscient, continua essent de domini androcèntric, i nosaltres, les dones, ens hi sotmetem sense adonar-nos-en. És molta la feina a fer per desvelar i crear un altre ordre simbòlic. Ens cal conèixer-nos i dotar-nos de significat a nosaltres mateixes. És el "com" vivim, com treballem, com ens relacionem, com estimem, com volem ser estimades... i fer-ho significatiu, és a dir, simbòlic.

La Bíblia, sobretot el Nou Testament, ens serà útil si copsem l'esperit de la lletra, si som capaces de ser creatives de l'ordre simbòlic nou a desvelar i a crear. Ens cal desenvolupar la capacitat de ser *diferents* significativament si volem la igualtat real, no subsidiària o colonitzada que ens aboca a la desigualtat i a l'empobriment d'un model només viril.

Dient això no diem que existeixi només un model de dona, no parlem d'essencialismes. El que no volem és les assignacions que ens ha atribuït el Patriarcat. Ens cal anar als orígens estafats, invisibilitzats, deformats, no per copiar-los, sinó per recuperar la genealogia que ens ajudi a entendre'ns. Cal ser retroprogressistes. Avançar recuperant les mil maneres de ser de l'existència femenina, que l'ordre econòmic i polític vigents no són capaços de fer. El món simbòlic androcèntric continua inalterable.

Conxita Domènech

RECORDATORI

Neus Moly i Martí

El Col·lectiu, tant a través d'aquelles que l'havien tractada poc, com de les que la tenien per amiga, recordarà sempre la NEUS MOLY per la seva destacada personalitat, manifestada amb una sinceritat alliberada de prejudicis, amb un criteri ben propi, a més d'una oportuna dosi d'humor i, si calia, d'una valenta ironia per tractar tot tipus de temes. Les paraules del seu marit el dia de l'acomiadament ens va refermar el perfil de la dona de bé que ha estat.

La Neus ens deixà com a penyora tangible de la seva adhesió a l'objectiu

comú, la lletra i la música de l'Himne del Col·lectiu que ella va crear i això la fixa encara més a la nostra memòria amb agriment.

En aquest temps en què es posa tan sovint de manifest el desencant i també la violència al si de la parella, la Neus i en Ramon han donat un exemple extraordinari de què és compartir de veritat, amb confiança, sol·licitud i tendresa, fins al final no sols el goig, sinó tot el dolor de la vida, al costat de la persona que s'estima i s'escullí com a companya del viatge pel món.

Joana Ripollès

PASQUA

Just acabat de celebrar el Nadal, i encara immersa en l'embolcall de sentiments i consum conduït d'aquests dies tan socialment i anímicament especials, se'm demana d'escriure unes ratlles sobre la Pasqua.

Faig un esforç de reflexió. Nadal és un naixement. Tots naixem i venim al món, al marge de si volem o no, fer-ho. I se'ns dona el do més preuat: la Vida.. Déu també neix en la humanitat. Ho creiem i ho celebrem. Però la vida pot esdevenir rutinària, plena d'entrebancs, més o menys rectilínia i conduïda pel altres.

Pasqua és, segons la tradició jueva, un "Pass" de l'esclavitud (d'Egipte) a la llibertat; de la mort a la vida. Celebrem el trencament de les cadenes que no ens deixen créixer (poseu-hi les que vulgueu) com va fer Jesús sortint del sepulcre.

La nostra vida hauria de ser una Pasqua contínua, fent el "Pass" amb valentia i esperança a tots nivells: personal, social i eclesial, de tot el que ens oprimeix i esclavitz, per convertir-nos en portadors/es d'igualtat i justícia per a tothom, encara que costi i sigui difícil. Aquest, crec que ha de ser l'objectiu del Col·lectiu.

Paradoxalment i tristament, ara del dia de Pasqua, molts en diuen el dia de la "mona". Nosaltres no. La Pasqua és la festa clau del cristianisme. En ella hi veiem el símbol del canvi continuat per millorar la humanitat.

M. Teresa Relat

Membre del Col·lectiu de Dones en l'Església de Sabadell

AGENDA

Som conscients que una revista trimestral no pot oferir una agenda actualitzada. En el Col·lectiu periòdicament s'informa de les activitats dia a dia. Si hi esteu interessades/ats poseu-vos en contacte amb nosaltres.

Recordeu i reserveu-vos sempre:

PRIMERS DILLUNS DE MES (18,30 h.)

Tema teològic

TERCERS DILLUNS DE MES (18,30 h.)

Vida del Col·lectiu

ÚLTIMS DIVENDRES DE MES (19,30 h.)

Temps de pregària

Casa fundada el 1886

Major de Sarrià, 57
Tels. 93 204 17 91 - 93 203 07 14

Plaça de Sarrià, 12-13
Tel. 93 203 04 73 - Fax 93 280 65 56

BARCELONA

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Institut Català de la Dona

Generalitat de Catalunya
Direcció General d'Afers Religiosos

Butlleta de subscripció

Quota anual 6€

Nom i cognoms _____ Adreça _____

Població _____ Telèfon _____

Tipus de subscripció anual per rebre *Paraules i fets de Dones*

A/. Domiciliació bancària

Nom del/la titular Adreça

D.P. Població

Banc o Caixa Entitat Control..... Oficina..... N° compte/llibreta

Us prego que fins a nova ordre carregueu al c/c o llibreta indicada els rebuts que us presentarà el Col·lectiu de Dones en l'Església, en concepte de subscripció al Butlletí *Paraules i fets de Dones*.

B/. Podeu també enviar transferència a un dels dos Comptes corrents del CDE: Al número 2013 0121 48 0200449566 o bé al núm. 3025 0001 12 1433303596

Signatura